

POLITIKEN

Fredag 22. januar 2016

Peter Michael Hornung

Det store hav og flugten

Totalinstallation af Nikolaj Bendix Skyum Larsen er tænkt som et monument over de mange, der endte på bunden af Middelhavet. Men man skal vide det, for at videværket kan træde i karakter.

FOTOKUNST

Nikolaj Bendix Skyum Larsen: End of Dreams. Videoprojektioner, lyd, fotografi og skulptur. Fotografisk Center. Bygning 55, Staldgade 16, København V. Til 13. marts.

For at komme ind på Fotografisk Center, må man først op ad en lille trappe i Staldgade. Først derefter træder man ned under vandoverfladen!

Det er ikke bare i vandet, men under vandet, at Nikolaj Bendix Skyum Larsens ambitiøse videoværk 'End of Dreams' udspringer sig. Værket fylder både rummet og sanserne, det er flerdimensionelt, sammensat og mangesidigt, for det nøjes ikke med at påvirke os med sine blånede billeder.

'End of Dreams' er en såkaldt totalinstallation, og totaliteten består i dette

tilfælde af lyd, fotografi, skulpturer og fire store videoprojektioner.

De fire projektioner er tilmed i panorama-format, så man næsten føler sig som passager på Nautilus, kaptajn Nemos undervandsbåd i 'En verdensomsejling under havet'. Én projektion finder vi på væggen bag indgangspartiet. Så er der én på hver af sidevæggene. Og endelig er der én på væggen for enden af dette udstillingsrum, der har været en blodig slagtehal i Kødbyen.

I denne højloftede sal har døden engang været en fast daglig gæst. Det er kun noget, vi ved, hvis vi altså har fået det at vide. Det er ikke noget, vi kan se. De tusindvis af slagtede kreaturer er for længst blevet en del af stedets usynlige historie.

Det samme er massedøden også i Nikolaj Bendix Skyum Larsens 'End of Dreams'. For på lærredet kan vi ikke se de døde, og det er dem, som har sat kunstneren i gang med projektet. Men de tabte men-

neskeliv er symbolsk til stede på gulvet i salen, som objekter, der kunne ligne en samling spredte figurer, indpakket i betondug. Betondug bruger man ellers mest til dræn og terrænanlæg. Lyden – som også er dér – understreger synsindtrykket af, at vi befinder os under vandet. Og vi kommer ikke op lige med det samme.

Så længe vi opholder os i rummet, deler vi skæbne med de mange mennesker, der flygtede, kæntrede og led druknedøden. For vi ser vragede flyde rundt, resterne af den tømmerflåde, som havet har splittet ad, sammen med alt det, der symboliserer tabet.

'END OF DREAMS' er et værk, der tager afsæt i ofrene for migrationen, i de tusindvis af flygtninge, der sætter livet ind på at få en bedre tilværelse, men i det hasarde-re forsøg på at realisere denne drøm mister livet. På denne håbløse færd døde

omkring 3.500 flygtninge i 2014, og tallet blev endnu højere i 2015.

Et de seneste års mest påtrængende politiske og humanitære problemer er opstået som følge af den dramatisk voksende migration eller flygtningestrøm. Der er ikke noget overraskende i, at et sådant problem også berører kunsten og påvirker dens dagsorden. Kunst, der gør os opmærksom på aktuelle politiske problemer, bliver også nemt til aktuel kunst. Der er ikke noget påtrængende eller specielt nyt i det sprog, som kunstværket i dette tilfælde

Så længe vi opholder os i rummet, deler vi skæbne med de mange mennesker, der flygtede, kæntrede og led druknedøden

noget påtrængende eller specielt nyt i det sprog, som kunstværket i dette tilfælde

betjener sig af. Nyheden ligger ikke i sproget, men i det, som sproget udmaler for os: den følelse af skæbnesvangre tab, som er blevet resultatet for så mange.

DET, DER ER endt som et videoværk af navnløse ting, der flyder rundt i Middelhavets underste etage, begyndte som en aktion i Syditalien. Her nedsænkede kunstneren i 2014 48 betonskulpturer, der skulle symbolisere ligposer. For at disse poser kunne få noget maritim patina, lod han dem hænge ned fra en tømmerflåde.

Men en uventet storm ændrede ved hensigten. Den splittede tømmerflåden ad og sendte skulpturerne med strømmen ned på bunden af havet, hvor de endte som så mange håbløse drømme. Så begyndte eftersøgningen, og denne proces blev fastholdt af en undervandsfotograf. 11 ud af 48 af disse indpakke skulpturer blev lokaliseret og hentet op til overfla-

ENDESTATION. Nikolaj Bendix Skyum Larsens værk består af video og de figurer, indpakket i betondug, som repræsenterer døde flygtninge.

Foto: Fotografisk Center

den. Nu agerer de objekter i den store hal.

Det er en stor, flot videoprojektion, ja, det er næsten som at være tilskuere i en biograf med Ultra Panavision i alle fire verdenshjørner.

Lidt stillestående og kedeligt kan det godt føles, hvis man opholder sig længe nok på gulvets imaginære havbund uden at kende til baggrunden for værket. Men når man ved, hvorfor 'End of Dreams' er blevet til, vokser det som et stort og især filmisk monument over dem, der ikke gennemførte rejsen til det forjættede Europa.

peter.michael.hornung@pol.dk

